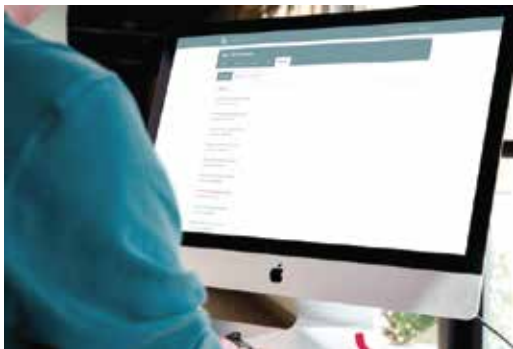

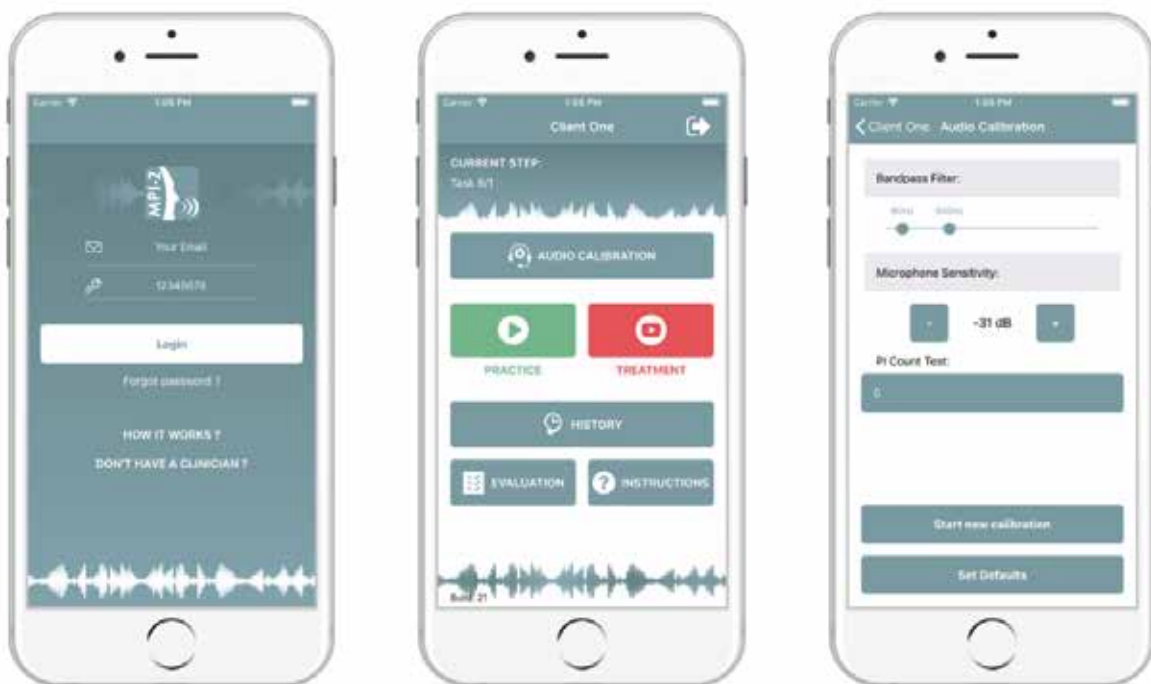
Fonacijos intervalų modifikavimo programa

Dr. Vilma Makauskienė
Logopedė, ekspertė

Fonacijos intervalų modifikavimo programa (The Modifying Phonation Intervals, MPI-2, Stuttering Treatment Programs) yra skirta mikčiojantiems paaugliams ir suaugusiems, siekiant ugdyti sklandų ir natūralų kalbėjimą, mažinant trumpų fonacijos intervalų skaičių. Fonacijos intervalas (PI) – nenutrūkstantis balso stygų vibracijos (vokalizacijos / fonacijos) periodas, kurio minimali trukmė yra ne mažiau kaip 10 milisekundžių (ms). (Žr. 1 pav.). Programoje taikoma biologinio grįžtamojo ryšio sistema, kurią teikia

programinė įranga (iOS MPI-2 programa, apps klientui ir logopedui), techninės priemonės iPad, iPad Mini ir (arba) iPhone bei balso stygų vibraciją matuojantis mikrofonas. Fonacijos trukmė įrašoma naudojant mikrofoną ir automatiškai perduodama mikčiojančiam.

1 pav. Fonacijos intervalų modifikavimo programa

Pagrindinis šios programos principas yra nuostata, kad mikčiojimas yra neurologinės kilmės kalbėjimo motorikos valdymo problema, nurodanti, kad mikčiojantis turi išmokti naujų kalbėjimo būdų, sumažindamas trumpų fonacijos intervalų skaičių atlikdamas įvairias kalbines užduotis, skirtingose bendravimo situacijose.

Pagrindiniai MPI-2 programos privalumai:

a) programa sukurta remiantis įrodymais grįstos praktikos principais, įskaitant sklandaus kalbėjimo mokymo, perkėlimo ir išlaikymo etapus;

b) programos pritaikymas – pagalba gali būti teikiama nuotoliniu būdu ir suteikia klientui galimybę savarankiškai praktikuoti naujai išmokus kalbėjimo įgūdžius, išskyrus pagrindinį terapijos etapą, kurį kontroliuoja programinė įranga ir (arba) logopedas.

Tai skatina didesnę mikčiojančiojo savarankiškumą atliekant programos užduotis ir vėliau. MPI-2 aprašą, mikčiojančiųjų kalbėjimo įrašus prieš terapiją ir baigus programą bei nuorodas į literatūros šaltinius, kuriais grindžiama programa, galima rasti MPI-2 svetainėje <http://www.mpi2.com>.

MPI- yra pagrįsta programos autoriaus Rogerio Inghamo ir jo kolegų eksperimentiniais tyrimais (Gow, Ingham, 1992; Ingham, Ingham, Bothe, Wang, Kilgo (2015); Ingham, Kilgo, Ingham, Moglia, Belknap, Sanchez, 2001; Ingham, Montgomery, Ulliana, 1983; Ingham, Wang, Ingham, Bothe, Grafton, 2013). Tyrimų rezultatai parodė, kad mikčiojantys žmonės gali išmokti valdyti trumpus fonacijos intervalus (pvz., 30–150 ms) skaitydami ir spontaniškai kalbėdami. Šie tyrimai taip pat parodė, kad bent 50% sumažinus trumpų fonacijos intervalų dažnį, mikčiojimas žymiai sumažėja arba išnyksta, išlaikant įprastinį kalbėjimo tempą ir natūralumą. Rezultatai rodo, kad terapijos poveikis yra perkeliamas į įvairias aplinkas ir išlieka mažiausiai 12 mėnesių baigus terapijos programą (Ingham ir kt., 2013).

MPI-2 mikčiojimo terapijos programą sudaro 4 etapai: ikiterapinis etapas, sklandaus kalbėjimo įgūdžių mokymas, perkėlimas ir išlaikymas. Programa yra standartizuota ir parengta intensyviai terapijai, kurią sudaro logopedo stebimos kasdieninės 2-3 valandų pratybos ir namų darbų užduotys. Kiekvieną programos etapą kartu kontroliuoja klientas ir logopedas. Pirminį terapijos etapą planuoja ir kontroliuoja logopedas, o vėlesniuose etapuose mikčiojantis savarankiškai vadovaujasi MPI-2 programa, o specialistas periodiškai patikrina, kaip atliekamos užduotys. Nurodoma, kad terapijos ir perkėlimo etapų trukmė apie 7 mėnesius, kuriuos vykdant reikalingos mikčiojančiojo pastangos ir susitelkimas. Sklandaus kalbėjimo įgūdžių išlaikymas stebimas daugiau nei metus.

Daugiau informacijos galite rasti tinklapyje <https://www.mpi2.com/>

Parengta pagal Modifying Phonation Intervals (MPI-2) Stuttering Treatment Program: iOS application by R. Ingham, J. Ingham